Коли жити вперед, як-то й належало законослухняним громадянам, стало й зовсім зле, він зрозумів, що це вже той рубіж, від якого йому треба починати жити назад. Бодай і підпільно. А попереду нього вже не було нічого і нікого — крім всеперемагаючої туги, що її він за роки самітництва так і не зумів подолати. Спасіння чекало його лише в минулому.

Військово-польовий трибунал, званий в країні, як Трибунал Прим-О (Примусового ощасливлення) засідав цілодобово. Змінювався лише склад трійок — доки одна бригада, відсудивши своє, відпочивала, збираючись з новими силами, інша невтомно виносила присуди, потім вони мінялися. І так двадцять чотири години на добу. Вироки оскарженню не підлягали. І що з того, що на кожну справу відводилося хвилин зо три (в особливих випадках — п’ять), черга йому надійшла лише о двадцять третій сорок п’ять, хоча в Трибунал його привезли о п’ятій ранку. В дожидальні роздягли догола, обплутали його холодними мідними дротами, підключили до комп’ютера і розумна машина показала, що стан цілковитої утіхи, відчуття глибокого задоволення й безмежної радості (а це типові ознаки щастя) затриманий спізнає лише тоді, коли згадує своє минуле. Так було безпомильно викрито, що він жив не кипучим сьогоденням в ім’я світлого завтра, а не рекомендованим минулим, а це в Країні було рівнозначно державній зраді. Так він потрапив під караючий меч правосуддя, як величали Трибунал Прим-О. На товариша — тепер вже колишнього, — який доніс на нього рідним карателям, він навіть не розгнівався — в Країні всі були зобов’язані доносити один на одного, це вважалося найвищим проявом патріотизму та вірності Країні, Народу і Справедливому Режиму, який і правив Країною та слухняним Народом. Приятель, який настукав на нього, не був винятком чи якимось чудовиськом. Він просто виконав державний наказ. Не зробив би це він, просигналив би інший — в Країні всі були зобов’язані стукати один на одного і кричати з усіх трибун: "За скільки, мовляв, ти продався (Кому — не мало значення. Будь-кому. Головне — аби продався).

Його завели в кругле помешкання, схоже на ротонду, що було навпіл перегороджене металевою решіткою — від бетонної підлоги і до такої ж стелі. На стіні висіло стандартне офіційне гасло: "Кожен в Країні зобов’язаний стати щасливим. ТИ (мався на увазі той, чия справа саме розглядалася) з нашою допомогою теж будеш просвітленим. Ми для цього зробимо все — ім’ям революційного закону!" А вгорі — загрозливе застереження: "Хто не живе вперед, той нам не брат, бо він рухається назад!"

І, як апофеоз:

"Залізною рукою загонимо людство до щастя!"

По той бік хрестовини на підвищенні, що нагадувало естраду, за столом, покритим червоним атласом, засідав Трибунал Прим-О — Непідкупна (такий титул мали судді) Трійця.

Він стояв по цей бік решітки і не міг збагнути: хто ж з них за ґратами? Він чи Трибунал?

— Прізвище?.. Ім’я? По батькові? Рід занять?!

Він назвався і відповів на запитання…

Тієї ж миті голова Трибуналу виніс вирок, стукнувши дерев’яним молотком по столу:

— Високодостойний, Непідкупний, Найсправедливіший і Найдемократичніший у світі Трибунал Прим-О постановляє: добродія ім’ярек, як такого, що підпільно живе назад, ігноруючи щасливе наше сьогодення і світле завтра і як такого, який уникає ощасливленню, визнати винним по всіх пунктах пред’явлених йому звинувачень. Увага! Слухати і покорятися! Виноситься Найсправедливіше покарання: вища

міра! Без права на оскарження! Присуд остаточний і перегляду не підлягає!.. Слідуючий!..

Звідтоді, як Країна спецдекретом нового Режиму була оголошена Зоною Суцільного Всенародного Щастя, залишатися нещасливим у ній було вкрай небезпечно. Нещасливими могли бути лише саботажники та вороги народу, а такі підлягали негайному і безкомпромісному знищенню. Або — гуманна милість — примусовому ощасливленню. Досі йому якось — завдяки хитруванню — вдавалося уникати примусового ощасливлення, що було рівнозначно кастрації. Але так не могло довго тривати, хоч він і вдавав себе безжурним, таким, що буцімто живе квітучим сьогоденням та вірою "в світле завтра", яке невтомно будував Режим, хоч насправді він жив назад. І його врешті-решт викрили і тепер він мав понести за те суворе покарання.

Колись, літ з декілька тому, як Країна ще не була Зоною Суцільного Всенародного Щастя, він був щасливим. Бо мав Її. Але коханої вже не було в цьому світі — вона навічно залишилася в минулому і він теж прагнув повернутися в минуле. І кожний прожитий ним день назад, наближав його до Неї. І так він жив назад день за днем, рік за роком, доти, доки нарешті не дожив до переддня свого щастя.

"Завтра я з Нею вперше зустрінусь і познайомлюсь, — радів він уперше за останні роки, відчуваючи себе збадьореним. — Завтра почнеться моє щастя. Чи, як жити назад — учора".

Його охопила невимовна радість. Всю ніч перед тим, що буде вчора, він не спав. Писав вірші. (Він був ще й поетом, але старанно те приховував, аби його не примусили оспівувати прекрасне сьогодення і щасливе майбуття).

Країна навіть від А

І Країна навіть до Я,

Все одно ще не вся,

Бо є ще Я,

Бо є ще любов моя,

А вона не вміщується

Навіть від А

І навіть до Я.

І він би вже повернувся в минуле, якби не відкрився приятелеві про свій задум… І коли той поспішно доніс (здається, він отримав якусь медаль за своє стукацтво — Бог йому Судія!) і його схопили, він змирився з реальністю, знаючи що його тепер чекає. Та й Трибунал у таких випадках виносив лише найвищу міру. Ось тільки він не знав яку саме, бо вищих мір було дві. Чекав найгіршої (але для нього вона б стала найкращою) — вищої міри 01. Фізичне знищення. І це було б у його становищі навіть виходом з тупика, в який він потрапив, втративши кохану. Навіть час, що минув звідтоді, всупереч твердженню давніх греків (чи кого там?) не вилікував його. Він вже давно змирився, що без Неї він щастя не спізнає. Тож вища міра 01 і стала б для нього тим рятунком, що позбавив би його нарешті туги за втраченим коханням.

Але його чекало ще гірше: вища міра 02. Знищення пам’яті про минуле, вихолощення всіх почуттів з неодмінним стиранням образу коханої в його серці… А тоді — додаток до вищої міри 02 — примусове ощасливлення.

Рішенням все того ж Трибуналу Прим-О його познайомлять з особою жіночої статі, яка не мала пари і зобов’яжуть в триденний строк закохатися в неї і стати щасливим. І звідтоді жити тільки сьогоденням — з вірою у світле завтра, до якого Всенародний Режим невтомно й

успішно веде Країну і покірний йому народ. Це і буде втіленням політики "Залізною рукою загонимо людство до щастя!"

Після винесення вищої міри 02, під розписку про невиїзд (та й куди він поїде з Країни, де все було під контролем?) його відпустили додому: "Для тимчасового проживання за місцем прописки строком на одну добу". А рівно через 24 години йому приніс повістку їхній десяцький — наглядач десяти квартир. У повістці було зазначено, що ім'ярек має негайно з'явитися в Трибунал Прим-О для знайомства "з особою жіночої статі, яка не перебуває у шлюбі" на "предмет створення з нею міцної сім'ї" та подальшого "репродукування дітей, як підростаючого покоління в кількості 3 чол." І нічого дивного тут не було, держава постійно дбала і суворо за тим слідкувала, аби в Країні не було неодружених, а одружені, щоб неодмінно народжували для Держави дітей — у кількості, визначеній їм Трибуналом Прим-О — дочок, як майбутніх зразкових матерів, синів — для всенародного війська "і подальшого здійснення геройства".

Він знав, що коли не з'явиться в Трибунал Прим-О у визначену йому годину, його поведуть туди під вартою і насильно ощасливлять, а за допомогою хімії закохають і зрештою, змусять жити з виділеною йому "особою жіночої статі".

І коли десяцький прийшов за ним з двома конвоїрами і затарабанив олов'яною бляхою (знак його достоїнства) у двері, він, не вагаючись більше й миті, втік у минуле. Всі потім будуть переконані, що він просто наклав на себе руки (своєрідний протест, до якого у відчаї багато хто вдавався з тих, кого мали примусово ощасливлювати), а він насправді втік у вчора. Де в нього мала відбутися зустріч з Нею.

З Єдиною, з якою він і буде нарешті щасливим.